

РЕШЕНИЕ

№ 36145

гр. София, 18.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в
публично заседание на 17.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **10247** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84 и следващите от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба на Т. А. Г., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., против решение № 1448/14.07.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет. Изложени са твърдения за незаконосъобразност на оспореното решение. Същото било постановено при неизяснена фактическа обстановка, при нарушение на чл. 35 АПК и чл. 75, ал. 2 ЗУБ. За молителя съществувала заплахата от талибаните, които контролирали А.. Действително не бил посочил опасения от преследване поради етническа принадлежност, но това следвало да бъде обсъдено от органа с оглед справките относно страната по произход. Не било съобразено решение по адм. дело № 1626/2025 г. на ВАС, като не била извършена преценка за възможността за запазване целостта на семейството предвид брака на заявителя и детето му. Не били изложени мотиви за приложимост на чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ. Моли за отмяна на акта и връщане на преписката за ново произнасяне от органа.

В открито съдебно заседание жалбоподателят Т. А. Г., редовно призован, се явява лично и се представлява. Поддържа се жалбата и се моли същата да бъде уважена.

Жалбоподателят акцентира, че не може да се върне в страната по произход и иска да живеят на сигурно и спокойно място със съпругата и детето си, но тя също била получила отказ, който обжалвала.

Процесуалният му представител сочи, че съпругата на жалбоподателя е от Т., но детето не било припознато от тази държава. Твърди, че ако получи отказ, нито заявителят може да отиде в Т., нито съпругата му – в А.. Ако родителите били върнати, детето трябвало да остане в България, а

нямало как да получи документи. Органът бил подходил формално при извършване на индивидуалната преценка. Не било съобразено и, че членовете на семейството били от различни държави и било невъзможно да се съберат на територията на една държава. При подаване на молбата си заявителят бил посочил заплаха от талибаните, които контролирали страната, т.е. съществувала опасност от преследване при евентуално връщане. Моли за отмяна на акта и връщане на преписката за ново произнасяне.

Ответникът - председател на ДАБ при МС, редовно призован, не се явява, не се представлява и не изразява становище по жалбата.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не представя заключение.

Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 26.09.2023 г. Т. А. Г., гражданин на А., е поискал международна закрила в Република България, като следва да бъде отбелязано, че по делото се събраха доказателства относно причините за промяна в имената на заявителя първоначално регистриран като Т. Н.. Кандидатът е регистриран като лице от мъжки пол, [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], етническа принадлежност – таджик, религия: мюсюлманин сунит, семейно положение – женен. Не се спори от страните в производството, че се касае за едно и също лице.

На 20.03.2024 г. е проведено интервю с Т. А. Г., който разказва за напускането на А., за положението там предвид действията на талибаните, намерението му да отиде в 3. Европа заедно със съпругата си А. С. КОСИМЧОНОВНА, [дата на раждане] в [населено място], Т., гражданка на Т., ЛНЧ [ЕГН], която била заедно с него и също била подала молба за международна закрила.

С решение № 8869/27.08.2024 г. на председателя на ДАБ при МС е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут на Т. Н., жалбата срещу което е отхвърлена с решение по адм. дело № 9022/2024 г. по описа на АССГ. Последното е отменено с решение по адм. дело № 8348/2025 г. по описа на ВАС, като се отменя и решението на председателя на ДАБ при МС и се изпраща преписката на административния орган за ново произнасяне по молбата за закрила, подадена от Т. Н., при спазване на дадените указания по тълкуване и прилагане на закона, съобразявайки принципите за защита на семейството. Изрично е посочено и, че Т. Н. е създал семейство, след като напуснал държавата си по произход, състоящо се от жена и дете, родено на 25.08.2024 г. в България, с майка А. С. КОСИМЧОНОВНА и баща жалбоподателя, като органът не бил съобразил обстоятелството, че се касае за родители на непълнолетно дете и, че тримата представлявали семейство по смисъла на § 1, т. 3 ДР ЗУБ.

Представени са и приети като доказателства по делото като част от електронната преписка – свидетелство за никях на Мюсюлманско изповедание в Република България и удостоверение за раждане на О. Т. Н..

На 19.02.2026 г. е проведено интервю с Т. А. Г., който разказва за напускането на А., за положението там предвид действията на талибаните, намерението му да отиде в 3. Европа заедно със съпругата си А. С. КОСИМЧОНОВНА. Получила отказ, но го оспорила пред съда. Добавя, че иска да живее в сигурна страна като България.

По подробно изложени съображения и предвид справки от 26.02.2026 г., 18.03.2026 г. и 07.05.2026 г. на дирекция „Международна дейност и проекти“ към ДАБ на МС относно А. и Т. с решение № 1448/14.07.2026 г. председателят на ДАБ при МС отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Т. А. Г..

Решението е връчено на адресата му на 04.08.2026 г.

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирано лице - адресат на акта и засегнат неблагоприятно от него, в указания 14-дневен срок съгласно чл. 84, ал. 3 ЗУБ.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

На първо място, оспореното решение е издадено от компетентен административен орган - председателят на ДАБ при МС на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 ЗУБ, в установената писмена форма, поради което не са налице основания за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК, съответно – за отмяна по смисъла на чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 АПК.

На второ място, важно е да се посочи, че по принцип само диспозитивът на съдебното решение се ползва със сила на пресъдено нещо, тъй като той установява какво е действителното правно положение между страните по спора, но не и неговите мотиви, които са само елемент на решението и не представляват самостоятелен източник на правни последици /ТР № 1/2001 г. по т. д. № 1/2000 г. на ОСГК на ВКС/. В този смисъл указанията по тълкуването и прилагането на закона в съдебния акт задължават органа да се съобрази с тях, но не определят резултата от произнасянето му.

В конкретния случай преписката е изпратена за ново произнасяне от компетентния орган, като със съдебното решение по адм. дело № 8348/2025 г. по описа на ВАС, с което това е сторено, не се постановява издаване на акт с определено съдържание и краен резултат. При това върху решението – предмет на настоящото производство, се осъществява самостоятелен съдебен контрол за това дали е издадено законосъобразно, вкл. и доколкото съобразявайки решение по адм. д. № 10152/2022 г. на ВАС, неизпълнението от органа на дадените му задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона представлява нарушение на административнопроизводствените правила, което обуславя отмяна на акта, а не - обявяването му за нищожен.

Установява се, че органът не е изпълнил дадените му с решението на ВАС указания по тълкуването и прилагането на закона. Формално е извършена преценка относно спазването на принципите на семейния живот. Обсъдена е обстановката в А. и Т., като органът се позовава на справки, изготвени месеци преди издаване на оспореното решение. В откритото съдебно производство не се яви представител на ответника, за да изрази становище досежно възраженията на жалбоподателя за влошената обстановка в страната по произход, а с оглед разпределената доказателствена тежест не бе представена и актуална справка за обстановката в страната по произход, която бе необходима за извършването на преценка от съда именно предвид особеното семейно положение на жалбоподателя. В този смисъл е от изключително значение правилното тълкуване на приложимия чл. 142, ал. 2 АПК при преценката върху основателността на подадени молби за международна закрила от чужди граждани, тъй като обстановката в страните на произход на търсещите убежище е често динамична и следва да бъде преценена във всеки един етап на производствата от административния орган и от съда. В случая това не е сторено от органа при издаване на акта, но не и преодоляно в съдебното производство с представяне на актуална справка, така че съдът да установи обективно фактите. Произнасянето относно новите факти засяга пряко човешкия живот и семейните отношения, поради които индикации за възникнал риск за живота или сигурността на членовете на семейството трябва да се взема предвид на всеки етап с оглед правилното прилагане на принципа за забрана за връщане.

Следва да се посочи и, че органът не е представил по преписката копие на интервюто на

съпругата на жалбоподателя, но се е позовал на изявленията ѝ от него в оспорения акт. Препятства се преценката на съда относно това какви са изявленията на съпругата на жалбоподателя, отразени ли са правилно и съответно установените факти подведени ли са под релевантния по време, място и лица материален закон. Не са изследвани семейните отношения в светлината на принципите на чл. 14 от Конституцията на Република България и чл. 8, § 1 от Европейската конвенция за правата на човека, като липсват мотиви относно ненарушаване на правото на семеен живот на лицето, търсещо закрила, и целостта на семейството му. Не е извършен от органа детайлен анализ относно провеждане на производство пред ДАБ, образувано по молба на съпругата на жалбоподателя, като предвид разглеждането им при различни условия и ред и на различен етап и липсата на една по-всеобхватна и обхващаща бежанската история на съпругата и роденото в България дете преценка съществува риск при постановяване на негативни за заявителите решения да се достигне до ситуация, в която детето трябва да остане в чужда държава без своите родители, което не следва да се допуска.

Формално е обсъдено, че семейството има малолетно дете, но не е съобразено от органа, че то е на 2 години и попада в обхвата на понятието „лице от уязвима група“ по § 1, т. 17 ДР ЗУБ. Административното производство не е проведено при спазване на принципа за осигуряване най-добрия интерес на детето, в който смисъл е и чл. 6а ЗУБ. Не е изследвано съществуват ли рискове за неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие, вкл. би ли могло да живее спокойно и да се развива в семейна среда предвид възрастта му, отдалечеността на А. и Т. от Република България, дългото разстояние, което би следвало да пропътува, и актуалната обстановка в двете държави, или иначе казано, не са обсъдени последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата /§ 1, т. 5, б. „е“ ДР ЗЗдетето/. В случая административният орган не е обсъдил доказателствата, относими към изискванията да бъде защитен най-добрият интерес на детето, и не ги е съпоставил с приложимите за предоставяне на международна закрила норми. Принципът за „висшия интерес на детето“, установен в Конвенцията на ООН за закрила на детето, е от основополагащо естество и всички публични органи следва да му отдават първостепенно значение, когато предприемат мерки, свързани с деца. Този принцип е залегнал в актовете на ЕС, като малолетните и непълнолетните лица се разглеждат като уязвима група, нуждаеща се от засилени средства за защита и за гарантиране на правата, поради което и следва да се обърне особено внимание на принципа за целостта на семейството, благоденствието и социалното развитие на малолетното и непълнолетното лице, на съображенията, свързани със сигурността и безопасността, както и на мнението му, в зависимост от неговата възраст или степен на зрялост.

На трето място, следва да се посочи, че в конкретния случай органът всъщност не е извършил преценка по критериите на чл. 6 от АПК, като с издаването на оспорения акт са засегнати правата и законните интереси на чужденеца в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която той се издава, и са причинени вреди, явно несъизмерими с преследваната цел, не е отчетено правото на нормален семеен живот и необходимостта от по-благоприятни условия за упражняването му с цел да се съхрани единството на семейството, независимо кога са възникнали семейните връзки, като без излагането на каквито и да е било мотиви е даден приоритет на обществения спрямо личния интерес, дори не е посочен кой е този защитим обществен интерес, обуславящо и основаниято за отмяната на акта като издаден в несъответствие с целта на закона съгласно чл. 146, т. 5 АПК.

Заклучение: оспореното решение е незаконосъобразно издаден административен акт, поради което следва да бъде отменен. Чл. 75, ал. 1 ЗУБ урежда специална компетентност на административния орган в производството по предоставяне на международна закрила и

естеството на административния акт не позволява съдът да реши въпроса по същество, поради което същият следва да изпрати преписката на съответния компетентен административен орган за ново произнасяне в указан от съда срок след обсъждане на актуалното обществено-политическото положение в страната по произход и преценка приложим ли е принципът за забрана за връщане по чл. 4, ал. 3 ЗУБ предвид установените семейни връзки по смисъла на § 1, т. 3 ДР ЗУБ и малката възраст на детето, попадащо като малолетно в „уязвима група“ /чл. 172, ал. 2 АПК във връзка с чл. 173, ал. 2 и чл. 174 АПК/. Именно тук обаче следва да бъде отбелязано, че така дадените указания по тълкуването и прилагането на закона задължават органа да се съобрази с тях, но не определят резултата от произнасянето му.

Така мотивиран и на основание чл. 85, ал. 4 във връзка с чл. 84, ал. 3 ЗУБ Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение № 1448/14.07.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет.

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет по молба за международна закрила с вх. № ВР-13-4389 от 26.09.2023 г., подадена от Т. А. Г., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., в шестмесечен срок от влизане в сила на съдебния акт в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в него.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му от страните до Върховен административен съд на Република България чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: